

Przedmiotowy system oceniania z historii i wiedzy o społeczeństwie w Niepublicznym Liceum Ogólnokształcącym „U Konarskiego” w Tarnowie

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programów nauczania oraz formowaniu oceny.

Przedmiotem oceny są:

1. Wiadomości i umiejętności uczniów.
2. Aktywność uczniów podczas lekcji.
3. Prace dodatkowe.

Oceny wyrażane w stopniach dzielą się na:

- bieżące (określają poziom wiadomości, umiejętności ucznia ze zrealizowanej części programu),
- klasyfikacyjne okresowe i roczne (określają ogólny poziom wiadomości i umiejętności ucznia przewidzianych w programie nauczania za półrocze, rok szkolny).

**POMIAR OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ ODBYWA SIĘ WEDŁUG ZASAD POMIARU DYDAKTYCZNEGO
ZA POMOCĄ NASTĘPUJĄCYCH NARZĘDZI:**

1. Testy pisemne z zadaniami: otwartymi (rozprawka, krótka odpowiedź, teksty z luką) i zamkniętymi (na dobieranie, wielokrotnego wyboru, prawda- fałsz)
2. Krótkie sprawdziany (kartkówka)
3. Odpowiedzi ustne
Polegają na sprawdzeniu umiejętności ucznia w zakresie rozumienia problemu, związków przyczynowo-skutkowych, postaw i przekonań, orientacji przestrzennej. Ocenie podlega zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażanie sądów, stawianie hipotez lub tez, uzasadnianie, stosowanie języka z zakresu historii i nauk społecznych, sposób prezentacji. Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny.
4. Analiza i interpretacja materiałów źródłowych (w oddziałach, w których historia/wos są przedmiotami rozszerzonymi):
  - ikonograficznych,
  - kartograficznych,
  - rysunków satyrycznych,
  - statystycznych,
  - tekstów pisanych- narracyjnych i aktowych,
  - praca z mapą.
5. Aktywność ucznia na lekcji.
6. Praca ucznia na lekcji (indywidualna lub grupowa)
7. Prace długoterminowe (np. projekt, portfolio, recenzja lektury historycznej) i uczestnictwo w konkursach i olimpiadach.
8. Prace dodatkowe(np. referat, opracowanie, inscenizacja, inne)
9. Praca z Kartami Pracy ucznia.

KRYTERIA POSZCZEGÓLNYCH FORM AKTYWNOŚCI UCZNIĄ

1. Sprawdzian pisemny obejmujący dział musi być zapowiedziany na tydzień przed jego przeprowadzeniem:
  - uczniowie są zobowiązani do uczestnictwa w sprawdzianie w wyznaczonym terminie.
  - nieobecność może być usprawiedliwiona przez rodziców lub lekarza.
  - uczeń, który z przyczyn losowych nie może pisać sprawdzianu z całą klasą powinien wywiązać się z zaległości w ciągu dwóch tygodni od daty przeprowadzenia sprawdzianu.
  - w sytuacji nieobecności nieusprawiedliwionej, ucieczki z lekcji lub ściągania na teście uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną , która także może podlegać poprawie
  - ocenę otrzymaną z testu uczeń może poprawić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności w dniu poprawy testu uczeń traci możliwość poprawienia oceny.

- Poprawy odbywać się mogą na lekcji, lub na zajęciach dodatkowych ustalonych z nauczycielem.
- 2. Krótkie sprawdziany obejmują maksymalnie trzy ostatnie tematy lekcyjne. Wybór formy sprawdzianu należy do nauczyciela. Oprócz kartkówek zapowiedzianych nauczyciel może zrobić tzw. kartkówkę niezapowiedzianą z materiału objętego zadaniem domowym. Zgłoszenie nieprzygotowania nie dotyczy sprawdzianów i kartkówek zapowiedzianych. Kartkówka może odbyć się zarówno na początku zajęć lekcyjnych lub w każdym innym momencie ich trwania .
- uczeń, który z przyczyn losowych nie mógł pisać kartkówki z całą klasą powinien wywiązać się z zaległości na pierwszej lekcji, na której jest obecny lub w ostatecznym terminie dwóch tygodni od daty oddania sprawdzonej pracy.
- poprawa oceny przez ucznia jest dobrowolna - poprawienie oceny przez ucznia nie przekreśla poprzednio zdobytej oceny, każda ocena zdobyta przez ucznia jest ważna i liczy się do średniej. Nauczyciel z poprawy wpisuje do dziennika każdą zdobytą ocenę nawet jeśli jest niższą od pierwotnie uzyskanej.
- w sytuacji nieobecności nieusprawiedliwionej, ucieczki z lekcji lub ściągania na teście uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- ocenę niedostateczną otrzymaną z kartkówki uczeń może poprawić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności w dniu poprawy kartkówki uczeń traci możliwość poprawienia oceny.
- 3. Ocena odpowiedzi ustnej obejmuje zawartość merytoryczną, argumentację, wyrażanie sądów i ich uzasadnianie, zajmowanie stanowiska, dostrzeganie i wyjaśnianie różnic w ocenach historycznych, określanie związków między przeszłością, teraźniejszością i przyszłością, samodzielność odpowiedzi. Odpowiedź ustna obejmuje maksymalnie trzy ostatnie tematy lekcyjne.
- ocenę otrzymaną z odpowiedzi ustnej uczeń może poprawić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności w tym dniu uczeń traci możliwość poprawienia oceny.
- 4. Ocena pracy ze źródłem historycznym różnego typu obejmuje następujące elementy:
  - określenie typu źródła
  - umieszczenie źródła we właściwym kontekście historycznym
  - ocenę jego wiarygodności
  - przydatność do rozwiązywania określonego problemu i jego analiza pod kątem wybranego problemu
  - umiejętność interpretacji źródła, formułowanie wniosków i ocen.
- 5. Ocena aktywności oraz pracy ucznia na lekcji zależy od stopnia zaangażowania ucznia i charakteru lekcji.
- 7. Na ocenę pracy długoterminowej składają się następujące elementy: gromadzenie i dobór źródeł informacji, stopień ich opracowania, wykonanie zadań z ustalonym harmonogramem, merytoryczna wartość pracy, oryginalność prezentacji.
- 8. Prace pisemne oceniane są kryterialnie (sprawdziany, prace klasowe, analiza źródeł).

Punktacja sprawdzianu testowego (w tym kartkówki):

0 – 29% możliwych do uzyskania punktów	Niedostateczny
30-50 %	Dopuszczający
51 – 75 %	Dostateczny
76 – 90 %	Dobry
91 – 100 %	Bardzo dobry

Punktacja prac dodatkowych (ćwiczenia, materiały źródłowe, prace pisemne, karty pracy):

0 – 39% możliwych do uzyskania punktów	Niedostateczny
40 – 59%	Dopuszczający
60 – 79%	Dostateczny
80 – 94%	Dobry
95 – 100%	Bardzo dobry

KRYTERIA WYSTAWIENIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ, ROCZNEJ

Ocena semestralna i końcoworoczna zostaje wystawiona z wszystkich ocen znajdujących się w dzienniku lekcyjnym na podstawie średniej arytmetycznej, przy czym ostatecznie o ocenie decyduje nauczyciel biorąc pod uwagę różne formy aktywności ucznia. Przy wystawianiu oceny semestralnej i końcowo rocznej nauczyciel może uwzględnić indywidualną sytuację ucznia. Ocena semestralna jest przepisywana na II semestr i jest traktowana jako ocena częściowa.

Ocena celująca- uczeń posiada wiedzę wykraczającą poza podstawy programowe; jego zasób wiedzy i umiejętności świadczy o wyraźnych i sprecyzowanych uzdolnieniach humanistycznych. Czynnie uczestniczy w lekcji, kołach zainteresowań, samodzielnie selekcjonuje i interpretuje wydarzenia historyczne/politologiczne; wysuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen, prezentuje dociekliwość podczas rozwiązywania problemów historycznych/politologiczno-społecznych, wobec odmiennych poglądów w historiografii wykazuje postawę krytyczną. Dokonuje integracji wiedzy o przeszłości i teraźniejszości czerpanej z różnych źródeł oraz własnych doświadczeń, ocen i refleksji. Interpretuje różnego rodzaju źródła historyczne/politologiczne. Wykorzystuje wiedzę z pokrewnych przedmiotów, starannie wykonuje zadania, uczestniczy i osiąga znaczące sukcesy w olimpiadach i konkursach (co najmniej etap wojewódzki).

Ocena bardzo dobra- uczeń w pełni przyswoił wiadomości objęte podstawą programową, wykazuje się umiejętnością analizowania i interpretacji wydarzeń historycznych/politologicznych, dokonuje ich twórczego oceniania oraz wnioskowania. Interpretuje różnego rodzaju źródła historyczne/politologiczne. Wykorzystuje różne źródła wiedzy, potrafi skorelować ją z wiedzą z pokrewnych przedmiotów, wykazuje zainteresowanie problematyką historyczną/polityczno-społeczną, samodzielnie poszerza wiedzę, starannie wykonuje stawiane przed nim zadania, a także samodzielnie się ich podejmuje.

Ocena dobra- uczeń zna podstawowe i rozszerzające treści programowe, umie odtwórczo, ale logicznie formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty i zjawiska historyczne/politologiczne. Interpretuje różnego rodzaju źródła historyczne/politologiczne. Z drobnymi błędami potrafi je umiejscawiać w czasie i przestrzeni, wykazuje aktywność na zajęciach, podejmuje się również dobrowolnie stawianych przed nim zadań.

Ocena dostateczna- uczeń wykazuje się znajomością podstawowego materiału rzeczowego oraz pojęć historycznych/politologicznych, ograniczoną umiejętnością ich analizy przyczynowo-skutkowej. Interpretuje różnego rodzaju źródła. Tylko w niewielkim stopniu podejmuje próbę oceny wydarzeń i zjawisk; w zakresie podstawowym operuje czasem i przestrzenią, aktywność na lekcji jest sporadyczna.

Ocena dopuszczająca- uczeń mimo luk, błędów i niedociągnięć w nauce potrafi przy pomocy nauczyciela opanować wiadomości i umiejętności konieczne, istotne dla dalszego etapu kształcenia. Interpretuje różnego rodzaju źródła, formułuje powierzchowne, często emocjonalne wnioski, płytkie oceny wydarzeń oraz postaci, wykazuje niewielką znajomość chronologii, stosuje niektóre pojęcia historyczne/politologiczne; często błędnie lokalizuje fakty w przestrzeni, ale potrafi posługiwać się podręcznikiem, słownikiem, i encyklopedią.

Ocena niedostateczna- uczeń nie opanował koniecznych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania, nie posiada umiejętności formułowania wniosków i ocen, nie potrafi umiejscowić faktów w czasie i przestrzeni. Popęnia poważne błędy chronologiczne, notorycznie nie przygotowuje się do lekcji, nie wykonuje prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela;

odznacza się brakiem systematyczności, biernością na lekcji.

Informacje dodatkowe:

- Termin oddania pracy pisemnej przez nauczyciela - 14 dni
- Prace pisemne ucznia gromadzone są przez nauczyciela
- Uczeń ma prawo zgłosić w semestrze nieprzygotowanie do zajęć lekcyjnych w liczbie równej ilości lekcji danego przedmiotu w tygodniu (fakt ten dokumentowany jest odpowiednim zapisem w dzienniku).
- Nieprzygotowanie do lekcji nie musi być zgłoszone przez ucznia w przypadku nieobecności usprawiedliwionej trwającej dłużej niż tydzień
- W przypadku nieobecności ucznia materiał z lekcji oraz praca domowa muszą zostać przez niego uzupełnione
- Notatki z lekcji są nieobowiązkowe, obowiązkowe jest jednak zapisanie przez ucznia tematu lekcyjnego, zagadnień do lekcji oraz każda zlecona przez nauczyciela praca na lekcji (np. udzielanie pisemnych odpowiedzi na zadane polecenia)
- W przypadku braku wykonywania zleconych poleceń nauczyciel wpisuje uczniowi ocenę